

واران

رقم جدید گندم نان دیم

مجری

مظفر روستایی

همکاران

صابر گلکاری، جعفر جعفرزاده، مقصود حسینی، اسماعیل زاد حسن، داود صادقزاده، بهزاد صادقزاده، رسول اسلامی، کاظم سلیمانی، غلامرضا عابدی اصل، ابراهیم روحی، غلامرضا خلیلزاده، رضا حق پرست، مصطفی آقای، رحمان رجبی، ملک مسعود احمدی، تقی بابایی، حسن احمدی، خدائشانس، فرزاد افشاری، رامین روحپرور، شعبان کیا، محمود مرادی، رحیم هوشیار، معصومه خیرگو، نصرت اله طباطبایی، محسن یاسایی، سید محمود عطا حسینی، صمد سرکاری و محمد دالوند، صفرعلی صفوی، طهماسب حسینیپور و سرحد بهرامی

خلاصه:

خشکی، سرما و گرما عوامل کلیدی تاثیرگذار بر کاهش ظرفیت عملکرد گندم دیم هستند لذا اصلاح و معرفی ارقام جدید با ویژگی‌های ژنتیکی مناسب که دارای تحمل به تنش‌های خشکی و سرما باشند، برای افزایش و پایداری تولید گندم در دیمزارهای کشور ضروری است. رقم جدید از طریق دو رگ‌گیری در طی سالهای ۷۹-۱۳۷۸ در ایستگاه تحقیقات کشاورزی دیم مراغه به منظور جمع‌آوری ژن‌های مفید در لاینهای جدید ایجاد شد. گزینش در نسل‌های در حال تفرق به طریق انتخاب شجره‌ای و بالک انجام و سپس به مدت هفت سال تحت شرایط دیم در ایستگاههای

تحقیقاتی مراغه، اردبیل، قاملو، زنجان، سرارود و شیروان ارزیابی شد. براساس نتایج میانگین عملکرد دانه رقم جدید و شاهد‌ها (اوحدی و آذر ۲) به ترتیب ۲۴۴۸ و ۲۰۰۶ کیلوگرم در هکتار بود که جدید نسبت به میانگین شاهد‌ها ۲۲ درصد برتری داشت. رقم واران زودرس، دارای پایداری تولید و مقاوم به ورس، مقاوم به تنش های خشکی، سرما و نسبت به بیماریهای شایع در دیمزارها نیمه مقاوم است. این رقم برای کاشت در دیمزارهای مناطق سرد و معتدل دیم کشور و مناطقی با بارندگی های بیشتر انتخاب و معرفی شد

توجیه اقتصادی:

با توجه به شیوه نامه توجیه اقتصادی گزارش معرفی رقم و بر اساس سطوح زیر کشت پیش بینی شده، میزان برتری عملکرد رقم جدید نسبت به شاهد و قیمت محصول، ارزش حال ناخالص معرفی رقم جدید در طول ۷ سال به میزان ۵۷۶۰ میلیارد ریال برآورد شده است.

مشخصات زراعی رقم گندم نان دیم واران در مقایسه با شاهد/شاهد‌ها

شاهد اوحدی	شاهد آذر ۲	رقم واران	خصوصیات زراعی
۱۸۲۳	۲۱۴۲	۲۴۴۸	متوسط عملکرد دانه در شرایط دیم آزمایشات ایستگاهی (کیلوگرم در هکتار)
۲۱۵۷	۲۱۳۶	۲۴۱۱	متوسط عملکرد دانه تحقیقی ترویجی (کیلوگرم در هکتار)
۷۳	۷۴	۷۳	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
۳۹	۳۸	۴۰	میانگین وزن هزار دانه (گرم)
۱۱/۴	۱۱/۵	۱۱/۸	میانگین درصد پروتئین دانه
۲۶	۲۷	۲۵	میانگین درصد گلوتن مرطوب
۴۴	۴۳	۴۳	میانگین سختی دانه